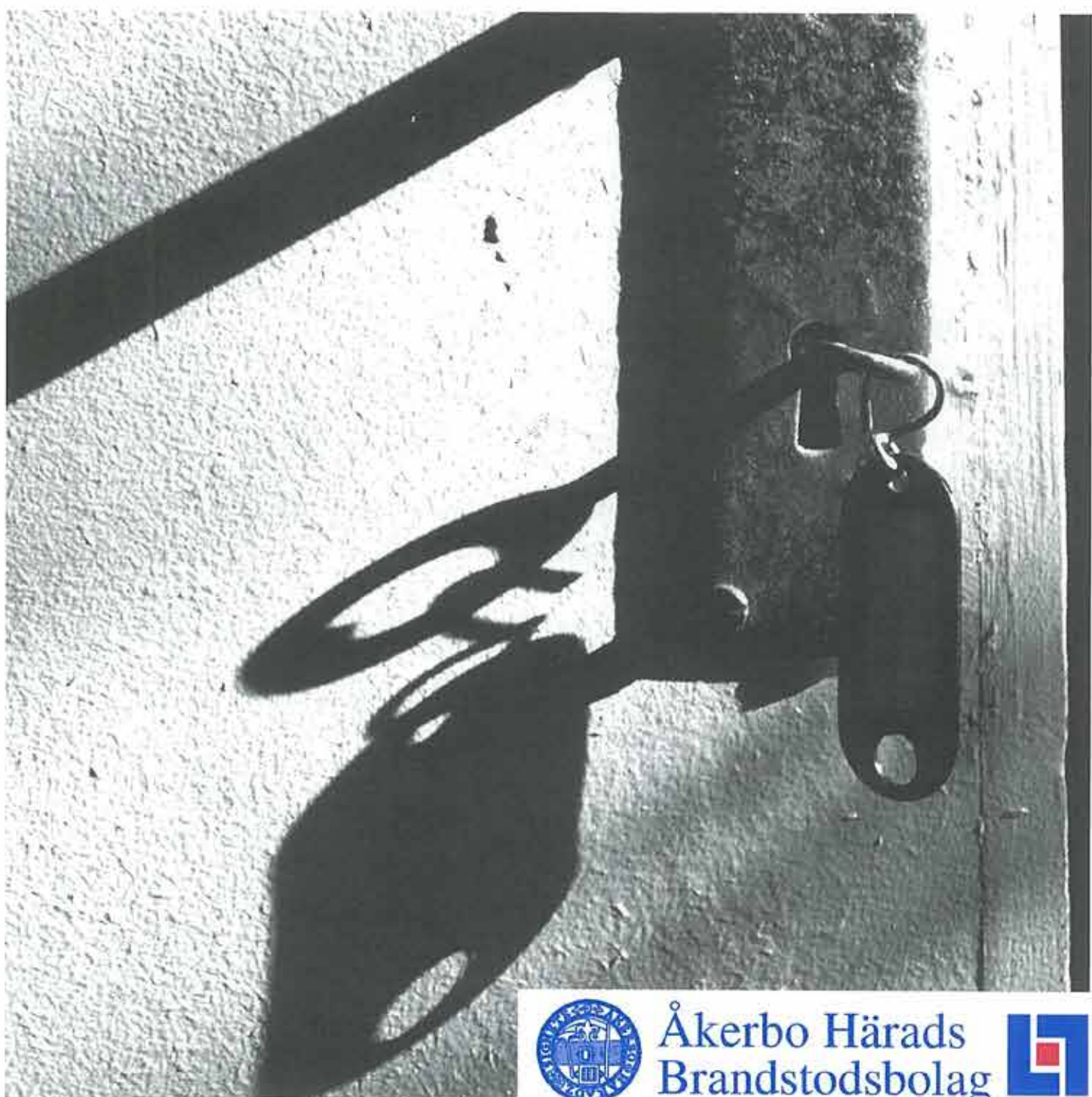

Fritidshusförsäkring

Villkor 2004-01-01

Åkerbo Härad
Brandstodsbolag

före **Tänk efter**

råd och tips

- Skaffa svenskt värderingsintyg på smycken, fick- och armbandsur, konst och äkta mattor och andra värdefulla föremål.
- Förvara viktiga kvitton och intyg på säker plats, t ex i bankfack.
- Se till att fritidshuset klarar vintern, t ex genom att tappa ur system för vatten, värme och avlopp. Ordna också någon form av tillsyn.

försvåra inbrott

- Förse ytterdörrarna med godkända lås, samt säkerhetsbleck och montera bakkantsbeslag på ytterdörrarna.
- Värdera, märk, fotografera eller videofilma värdeföremål. Anteckna tillverkningsnummer. Tänk på att både polisen och försäkringsbolagen har märkningssystem du kan nyttja.
- Förvara alltid stöldbegärlig egendom i bostaden.

och kontrollera de vanligaste "brandkällorna"

- Installera brandvarnare, kontrollera med jämna mellanrum att den fungerar och tänk på att byta batterier. En brandsläckare bör också finnas i alla hem.
- Montera jordfelsbrytare/överspänningsskydd, som bryter strömmen om fel uppstår.
- Stäng alltid av TV:n med strömbrytaren, inte bara med fjärrkontrollen.
- En eldstad och rökanal som inte använts på 3 år ska kontrolleras innan den tas i bruk på nytt.

och gå igenom allt som leder vatten

- Kontrollera att skarvar och rör genomgångar är täta i vägg- och golvbeklädnader. Rensa golvbrunn och avlopp vid tvättställ regelbundet (varje halvår).
- Kontrollera vatten- och avloppsrören till diskbänken så att dessa inte står och droppar (känn med handen). Kontrollera också slangar till och från diskmaskinen. Diskmaskinen bör vara placerad på en plastmatta med uppvikta kanter. Glöm inte diskmaskinsavstängningen.

Information om din försäkring

Översikt

Innehåll	I detta kapitel följer en kortfattad information om några viktiga punkter i din försäkring. Syftet är att informera dig om viktiga begrepp och saker att tänka på vad gäller din försäkring samt var du hittar denna information i försäkringsvillkoren.
Viktigt	Försäkringsvillkoren är omfattande och ska reglera en mångfald av händelser. Vi vill därför särskilt betona att det är den <i>fullständiga texten</i> i försäkringsvillkoren som bestämmer innehållet i ditt skydd.
Försäkringsbrev och försäkringsvillkor	Avtalet mellan oss utgörs av försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Allt du vill ha försäkrat ska finnas med i försäkringsbrevet. Kontakta oss genast om något fattas eller är fel, så ändrar vi det.
Kontakta oss	Glöm inte att meddela oss • ändrad adress • ändrat behov av tilläggsförsäkring • om du byggt om ditt fritidshus • ändrat värde på din egendom
Råd och tips	Du är skyldig att försöka avvärja en skada som hotar att inträffa. Längst fram finns en del råd och tips som kan hjälpa dig att undvika skador.

Försäkringen gäller

För vilka försäkringen gäller	Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och för dina familjemedlemmar. (Se A. "Var och för vilka försäkringen gäller").
Vilken egendom omfattas?	Försäkringen gäller för de byggnader och den tomtmark som anges i försäkringsbrevet (se D.1 "Byggnad" och D.2 "Tomtmark", <i>Definition</i>). Om det anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen för lösöre som tillhör dig eller din familj. Även lösöre som du lånat eller hyrt omfattas av försäkringen. Lösöret ska vara avsett för privat bruk (se D.3 "Lösöre", <i>Definition</i>).

fortsättning på nästa sida

Ersättningsbara skadehändelser och aktsamhetskrav

Skadehändelser som försäkringen omfattar De skadehändelser som försäkringen omfattar hittar du i villkoren under kapitel F. "Egendomsskador", G. "Ansvarsförsäkring", H. "Rättsskydds-försäkring". Har du tecknat någon av tilläggsförsäkringarna ska du också läsa moment K. "Tilläggsförsäkringar".

Vid beskrivningen av ersättningsbara skadehändelser finns också undantag, begränsningar och aktsamhetskrav. För att du ska få veta exakt hur försäkringen gäller i varje enskilt fall måste du läsa i villkoren.

Aktsamhetskrav Aktsamhetskrav är regler som beskriver hur du ska handha din egendom. Om du inte följer reglerna riskerar du att inte få full ersättning för din skada/förlust.

Generella aktsamhetskrav finns under B. "Aktsamhetskrav" och för vissa skadehändelser finns dessutom särskilda aktsamhetskrav som anges under respektive skadehändelse.

Självrisker, beloppsbegränsningar och värdering

Självrisk Försäkringen gäller med en grundsjälvrisk vid varje skadetillfälle. Hur stor den är framgår av försäkringsbrevet. För vissa typer av skador gäller dock en *särskild självrisk* som är högre (se C. "Självrisker").

Beloppsbegränsningar I villkoren finns på flera ställen angivet högsta ersättningsbelopp för viss egendom eller vissa skadehändelser. De viktigaste beloppsbegränsningarna har vi sammanställt i en tabell som du hittar på sidan 5.

Fullvärdeförsäkring Fullvärdeförsäkring innebär att det inte finns något försäkringsbelopp som utgör gräns för skadeersättningens storlek. Vi betalar vad skadan värderas till enligt värderingsreglerna (se E. "Värderings- och ersättningsregler") med avdrag för självrisk och eventuella avdrag för åsidosättande av aktsamhetsreglerna. Två förutsättningar finns:

Att du lämnade oss riktiga uppgifter då du tecknade försäkringen och att du anmäler ändrade uppgifter till oss.

fortsättning på nästa sida

Självrisker, beloppsbegränsningar och värdering, forts

Helvärdeförsäkring	Helvärdeförsäkring innebär att ersättningen för skador begränsas till högst det belopp som anges i försäkringsbrevet. Om du har helvärdeförsäkring är det mycket viktigt att försäkringsbeloppet för lösöret är tillräckligt. Har du uppgett ett för lågt belopp är du <i>underförsäkrad</i> och riskerar att få minskad ersättning vid skada. <u>Exempel:</u> Du har försäkrat ditt lösöre för 200 000 kronor, men det verkliga värdet är 400 000 kronor. Vid ett inbrott stjäls saker för 100 000 kronor. Vi betalar då endast 50 000 kronor, eftersom lösöret bara vara försäkrat till halva värdet.
---------------------------	--

När skadan är skedd

Inledning	Den dag du råkar ut för en skada vill vi självklart ge dig ett bra bemötande och en fullgod service. Trots det upplever de flesta att en skada innebär en del obehag och besvär. Vissa föremåls värde just för dig kan ju heller aldrig ersättas med pengar. Här följer en redogörelse av vad du bör tänka på när skada inträffat.
Begränsa skadans omfattning	När du drabbas av en skada ska du i första hand försöka att begränsa skadans omfattning, t ex genom att larma brandkåren vid brand, stänga huvudkranen vid läckage, försöka låna plats i grannens frys när din egen går sönder etc.
Anmäl skadan snarast	Så snart som möjligt ska du anmäla skadan till oss. Stöld ska polis-anmälas. Du måste hjälpa oss i vår skadereglering genom att ge oss möjlighet att besiktiga skadan och lämna oss de kvitton, intyg etc som vi kan behöva. Släng inte skadade föremål förrän vi har lämnat vårt godkännande till det. Du kan läsa mer om räddningsåtgärder och reglering av skada i M.3 "Räddningsåtgärder" och M.4 "Vid skada".

Om vi inte kommer överens

Inledning	Missförstånd och andra oklarheter kan uppstå vid en skada. Om du inte blir nöjd med vår skadereglering kan du begära att ditt ärende omprövas. Här följer en redogörelse för var du kan få ditt ärende omprövat.
Var omprövas ditt ärende?	Genom att vi är ett lokalt försäkringsbolag kan du lätt få kontakt med personer i ansvarig ställning, som kan ompröva ditt ärende. Du kan också vända dig till Allmänna Reklamationsnämndens avdelning för försäkringsfrågor. Adressen är: Box 174, 101 23 Stockholm. <u>Notera:</u> Prövning i nämnden ovan är kostnadsfri för dig. Om du trots detta inte tycker att du blivit rättvist behandlad kan du vända dig till domstol för att få skadan slutligt prövad. Dina ombuds- eller advokatkostnader kan i sådana fall – med undantag för självrisken – ersättas genom rättsskyddsförsäkringen.
Rådgivning	Det finns många sätt att få en skada prövad. Är du tveksam om hur du ska göra, kontakta oss. Du kan också kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå som lämnar upplysningar i försäkringsfrågor. Telefonnummer är 08-22 58 00.

fortsättning på nästa sida

Lathund för maxbelopp och längsta ersättningstid**Innehåll**

Här följer en redogörelse för viktiga maxbelopp respektive längsta tid under vilken försäkringsersättning utbetalas. Hänvisning till försäkringsvillkoren finns också.

Maxbelopp och längsta tid för utbetalning

Om skadan gäller	Maxbelopp/ längsta tid	Avsnitt i villkoren
Grundförsäkring, fast egendom		
Radio- eller TV-antenn	15 000 kr	D.1
Vattenbrunn	40 000 kr	D.1
Tomtmark	70 000 kr	D.2
Grundförsäkring, lösöre		
Av- eller omonterade delar till fordon/farkost	2 000 kr	D.3
Grundförsäkring, övrigt		
Merutgifter och hyresbortfall	1 år	F.2.13
Ansvar	5 000 000 kr	G.
Rättsskydd	100 000 kr	H.
Tilläggsförsäkringar		
Småbåtsförsäkring	40 000 kr	K.5

VILLKOR FÖR FRITIDSHUSFÖRSÄKRING

Gäller från 2004-01-01

Detta villkor ingår i en serie villkor för konsumentförsäkring (hem-, hem- och bostadsrätts-, villahem- och fritidshusförsäkring). Villkoren är indelade och numrerade efter ett gemensamt system. Numreringen i villkoret är därför inte alltid löpande.

Innehållsförteckning

	sida
A. Var och för vilka försäkringen gäller	
Var försäkringen gäller	8
För vilka försäkringen gäller	8
B. Aktsamhetskrav	8
C. Självrisker	
Grundsjälvrisk	9
Förhöjd självrisk	9
Särskild självrisk	9
D. Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp	
Byggnad	10
Tomtmark	10
Lösöre	11
E. Värderings- och ersättningsregler	
Gemensamma bestämmelser	12
Värdering av skada på byggnad	13
Värdering av skada på tomtmark	17
Värdering av skada på lösöre	18
F. Egendomsskador	
Stöld och skadegörelse	20
Andra egendomsskador än stöldskador	22
G. Ansvarsförsäkring	29
H. Rättsskyddsförsäkring	30
K. Tilläggsförsäkringar	
Småbåtsförsäkring	34
L. Skadeinsekter	
Husbocks- och hästmyreförsäkring	37
Skadedjursavtal	38

fortsättning på nästa sida

	sida
M. Allmänna Bestämmelser	
Tillämplig lag	40
Försäkringstiden	40
Räddningsåtgärder	40
Vid skada	41
Krigsskador	41
Atomskador och skador orsakade av dammbrott	41
Force Majeure	42
Nedsättning av försäkringsersättning	42
Om det blir tvist om värdet	43
Återkrav	44
Preskription	44
Dröjsmålsränta	44
Dubbelförsäkring	44
Personuppgiftslagen (PuL)	45
Leverantörsgaranti	45

A. Var och för vilka försäkringen gäller

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller på fritidsfastigheten.

För vilka försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och för dina familjemedlemmar.

Såväl rättigheter som skyldigheter i försäkringen gäller för var och en av de försäkrade.

B. Aktsamhetskrav

Inledning

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följt de aktsamhetskrav som finns. För alla egendomsskador i denna försäkring gäller *generella aktsamhetskrav*, se nedan. För vissa skadehändelser finns dessutom *särskilda aktsamhetskrav*, dessa anges då under respektive skadehändelse.

Generella aktsamhetskrav

Du ska

- följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av offentlig myndighet
- vid installation endast använda sådan produkt som är godkänd av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt
- följa tillverkarens, leverantörens och installatörens anvisningar för installation, skötsel och underhåll
- uppfylla de krav som ställs i bl a Boverkets byggnadsregler, eller meddelas av den lokala byggnadsnämnden, när du reparerar, bygger om eller bygger till. Dessa krav ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs eller inte för vidtagna åtgärder
- förvara och handha egendom så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras

Nedsättning

Har du inte uppfyllt aktsamhetskraven ovan kan ersättningen sättas ned (minskas). Referens: Avsnitt M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".

C. Självrisiker

Innehåll	Här följer en redogörelse av de olika självrisiker som kan förekomma i din försäkring. Den självrisk som gäller för dina tilläggsförsäkringar anges under respektive avsnitt, se under K. "Tilläggsförsäkringar".
Definition	Självrisiken är den del av skadekostnaden som du själv får stå för vid varje skadetillfälle.
Grundsjälvrisk	Försäkringen gäller med en grundsjälvrisk vid varje skadetillfälle. Hur stor grundsjälvrisiken är framgår av försäkringsbrevet. Om du drabbas av flera skador vid samma tillfälle, och ersättning ska betalas genom flera moment i försäkringen eller genom flera av dina privatförsäkringar hos oss, drar vi bara en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.
Förhöjd självrisk	Har du avtalat med oss om högre självrisk än grundsjälvrisiken framgår det i försäkringsbrevet och den förhöjda självrisiken är då alltid den lägsta du själv får stå för. <u>Undantag:</u> Förhöjd självrisk gäller inte för moment G. "Ansvarsförsäkring".
Särskild självrisk	För vissa typer av skador gäller en särskild självrisk, oftast högre än grundsjälvrisiken. Följande moment gäller med särskild självrisk: • F.1.11 Stöld av och skadegörelse på cykel • F.2.2 Läckage • F.2.3 Översvämning • F.2.4 Dammbrott • F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner, frysskador • F.2.12 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad • H. Rättsskydd (se under H.5 självrisk, högsta ersättningsbelopp och betalningsregler).

D. Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp

Inledning Försäkringen gäller för de byggnader som anges i försäkringsbrevet med tillhörande tomtmark. Om det anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen även för lösöre.

I detta kapitel följer definitioner, undantag och högsta ersättningsbelopp för denna egendom.

D.1 Byggnad

Definition Med *byggnad* avser vi

- fritidshus och övriga hus (även carport) på fastigheten som anges i försäkringsbrevet och det som enligt lag är tillbehör till dessa
- ledning, kulvert och annan installation som du äger och som är avsedd för de hus som anges i försäkringsbrevet, fram till förbindelsepunkt till kommunal eller samägd anläggning
- simbassäng
- radio- eller TV-antenn som är fast monterad utomhus
- bränsle på tomten för uppvärmning av de hus som anges i försäkringsbrevet

Högsta ersättningsbelopp De högsta ersättningsbeloppen för byggnad är följande:

Typ av byggnad	Högsta ersättning
Byggnad som är fullvärdeförsäkrad	ersättning enligt E.2
Byggnad som är förstärksförsäkrad	försäkringsbeloppet
Vattenbrunn (ej vattnet)	40 000 kr
Radio- eller TV-antenn som är fast monterad utomhus	15 000 kr

D.2 Tomtmark

Definition Med *tomtmark* avser vi det avstyckade markområde med växtlighet, staket, flaggstång och brygga som finns i anslutning till försäkrad byggnad.

Notera: Beträffande jordbruksfastighet avser vi det område i anslutning till bostadshus som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark.

Högsta ersättningsbelopp Högsta ersättningsbelopp för tomtmark är 70 000 kronor. Vid skada enligt E.2.4 "Dammbrött" och E.2.5 "Naturskador" kan vi istället betala 2 gånger den skadade tomtmarkens taxeringsvärde om detta är förmånligare för dig.

fortsättning på nästa sida

D.3 Lösöre

Definition

Med lösöre avser vi:

- lösöre som endast är avsett för privat bruk och som du äger, hyr eller lånar
- motordriven rullstol samt åkgräsklippare
- av- eller omonterade delar till de undantagna fordonen/farkosterna nedan om delarna inte kan försäkras genom annan försäkring

Notera: Med lösöre avser vi inte

- pengar (även kontantkort utan kod) och värdehandlingar (d v s obligationer, frimärken och skuldbrev, bl a biljetter och kuponger)
- mynt-, sedel- och frimärkssamling
- brygga och uthus på annans mark

Undantag

Försäkringen gäller inte

- andra djur än hundar, katter, burfåglar och akvariefiskar
- motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost samt delar eller utrustning till sådant fordon eller farkost
- egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda

Högsta ersättningsbelopp

De högsta ersättningsbeloppen för lösöre är följande:

Typ av lösöre	Högsta ersättning
Lösöre på den fastighet som anges i försäkringsbrevet	försäkringsbeloppet
Av- eller omonterade delar till fordon/farkost	2 000 kr

E. Värderings- och ersättningsregler

Innehåll

Här följer en redogörelse för hur egendom värderas och ersätts. En del regler är gemensamma medan andra är olika beroende på egendomstyp, d v s *byggnad*, *tomtmark* eller *lösöre*.

Referens: Beträffande försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp definieras begreppen i kapitel D. "Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp."

E.1 Gemensamma bestämmelser

Beställare

För att skydda dina rättigheter i Konsumenttjänstlagen är du alltid beställare av en reparation.

Kontanter-sättning eller reparation

Vi har rätt att avgöra

- om en skada ska ersättas kontant eller om den skadade egendomen ska återställas enligt våra anvisningar
- var inköp eller reparation ska göras

Om ersatt egendom kommer tillrätta

Vi övertar äganderätten till förlorad egendom som vi ersatt. Om egendom som vi ersatt kommer tillrätta ska du genast lämna den till oss. Vill du behålla egendomen får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

Försäkrings-former

Egendom kan vara försäkrad i olika former. De olika försäkrings-formerna är:

Försäkringsform	Beskrivning
Fullvärde	Skadan värderas enligt våra värderingsregler och ersätts med tillämpning av de begränsningar som finns i villkoret i övrigt, t ex högsta ersättningsbelopp och aktsamhetskrav. Åldersavdrag görs.
Förstarisk	Samma regler som vid fullvärdeförsäkring gäller, förutom att försäkringsbeloppet är det högsta belopp som kan betalas.
Helvärde	Endast lösöre kan helvärdeförsäkras. Försäkringsbeloppet ska motsvara hela ditt lösöres värde, annars är du underförsäkrad.

fortsättning på nästa sida

E.1 Gemensamma bestämmelser, forts

Underförsäkring	Definition: <i>Underförsäkring</i> innebär att försäkringsbeloppet understiger lösörets sammanlagda värde. Om ditt lösöre är underförsäkrat i betydande mån minskas ersättningen i förhållande till hur mycket mindre ditt försäkringsbelopp är jämfört med hela ditt lösöres värde. Exempel: Du har försäkrat ditt lösöre för 200 000 kronor, men det verkliga värdet är 400 000 kronor. Vid ett inbrott stjäls saker för 100 000 kronor. Vi betalar då endast 50 000 kronor, eftersom lösöret bara var försäkrat till halva värdet.
Värdestegringssgaranti	Vid penningvärdesförändring ändras vårt åtagande automatiskt. Försäkringsbeloppet för byggnad följer faktorprisindex för gruppbyggda småhus, för lösöre konsumentprisindex. Justering av premien sker vid nästa förfallodag.

E.2 Värdering av skada på byggnad

E.2.1 Definitioner

Återställande	Med <i>återställande av byggnad</i> menar vi antingen reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål. Med <i>återställande av byggnadsdel</i> menar vi • reparation när så kan ske till en kostnad som är mindre än kostnaden för utbyte, eller i annat fall • utbyte av byggnadsdelen Vid <i>återställande av delskada</i> ersätts de skadade rummens byggnadsdelar och ytskikt. Angränsande oskadade rum med samma ytskikt som i de skadade ersätts inte. I kostnaden för återställandet ingår även kostnad för lokalisering och friläggning av skadat föremål när skadan omfattas av försäkringen. Det samma gäller återläggning efter reparation.
Fastighet	Med fastighet menar vi både tomt och byggnad.
Byggnadsdel	Med <i>byggnadsdel</i> menar vi var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc som är uppräknade i avsnitt E.2.2 "Ersättningsalternativ", <i>Tabell för åldersavdrag</i>. Vid skada på målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad eller golvmattor räknas målningen etc i varje rum som en byggnadsdel.
Marknadsvärde	<i>Marknadsvärdet</i> är det pris som mest sannolikt kan erhållas vid försäljning på den allmänna marknaden.

fortsättning på nästa sida

E.2.2 Ersättningsalternativ

Innehåll	En skadad byggnad kan ersättas enligt följande alternativ: • Byggnaden återställs • Annan byggnad uppförs • Byggnaden återställs ej
Byggnaden återställs	Vid återställande som slutförs inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa den skadade byggnaden med rationella metoder och material. Härifrån görs alltid avdrag för berörda byggnadsdelars ålder, se nedan under <i>Tabell för åldersavdrag</i>. Dessutom kan avdrag göras för • uppenbart eftersatt underhåll • onormalt slitage Detta gäller även del av byggnad som inte anges i <i>Tabell för åldersavdrag</i>. <u>Undantag:</u> Kostnader för att återställa konstnärlig utsmyckning ersätts inte.
Annan byggnad uppförs	Om du inom två år uppför annan byggnad för samma ändamål på fastigheten värderas skadan enligt <i>Byggnaden återställs</i>, se ovan, men med åldersavdrag enligt tabellen utan friår och utan begränsning av avdragets storlek. Skadan värderas • <i>högst</i> till kostnad för ersättningsbyggnad av samma eller motsvarande standard som den skadade byggnaden och • <i>lägst</i> till det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan Om <i>fastighetens</i> marknadsvärde ökar till följd av att byggnaden flyttas görs avdrag för överskjutande marknadsvärdesökning.
Åldersavdrag	Åldersavdrag görs på återställandekostnaden (material och arbetskostnad) för varje byggnadsdel enligt <i>Tabell för åldersavdrag</i> nedan. Åldersavdrag på kostnaden för friläggning och återläggning görs endast vid återställande av installation utomhus. För alla skador utom för sådana som ersätts genom installationsmomentet (se F.2.7 "Skada på installationer och hushållsmaskiner") begränsas avdraget till högst 80 % på byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig. Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget högst 100 000 kronor.

fortsättning på nästa sida

E.2.2 Ersättningsalternativ, forts

**Tabell för
åldersavdrag**

En byggnadsdels ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk och åldersavdrag görs enligt denna tabell:

Byggnadsdel	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett avdrag per år med
Installationer för värme, vatten, avlopp, ventilation, centralsugning samt maskinell utrustning		
• rörsystem, vattenradiatorer, sanitetsgods som t ex WC-stol och tvättställ	10 år	5 %
• luft/luft värmepumpsanläggning	2 år	15 %
• övriga värmepumpsanläggningar, värmeåtervinningssystem, solfångare, vindkraftverk, takvärme, elslingor i golv, hushållsmaskin inkl spis	2 år	10 %
• övriga installationer samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskin som t ex värmepanna, varmvattenberedare, varmvattenslingor i golv, elradiatorer	5 år	8 %
Elinstallationer (kablar, inkl brytare och uttag)	25 år	5%
Radio- och TV-antenn (inkl parabol) Markiser, persienner	5 år	8%
Larm	5 år	8 %
Målning. Tapetsering samt annan väggbeklädnad (ej våtrum)	5 år	8 %
Golvbeläggningar (ej våtrum)		
• textila	5 år	8 %
• plast, linoleum, laminat	10 år	5 %
• lamellträ	15 år	5 %
Våtrumsbeklädnad		
• golv- och väggmatta (trådsvetsad)	5 år	8 %
• keramiska plattor inkl tätskikt	10 år	5 %
• övrigt golv- och väggbeklädnads-material samt målning i våtrum	2 år	10 %

fortsättning på nästa sida

E.2.2 Ersättningsalternativ, forts

Takbeläggning • papp, plast, gummi • annat material	5 år 20 år	8 % 2 %
Skorsten • stål eller plåt • annat material	5 år 20 år	8 % 2 %

Byggnaden återställs inte

Om du inte inom två år återställer den skadade byggnaden, gäller följande; Skadan värderas till det belopp som svarar mot skillnaden mellan *fastighetens* marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

E.2.3 Bestämmelser i specialfall

Innehåll

I det följande beskriver vi bestämmelser i några speciella situationer som inte täcks av reglerna ovan.

Om marknadsvärdet sjunkit

En byggnads marknadsvärde kan sjunka på grund av ålder och/eller slitage. Om marknadsvärdet omedelbart före skadan var lägre än 50 % av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad av samma standard, gäller följande; Skadan värderas till det belopp som svarar mot skillnaden mellan *fastighetens* marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Reparation i samband med underhåll

Om reparation kan göras utan väsentlig olägenhet i samband med normalt underhåll, värderas skadan till uppskattad del av underhållskostnaden.

Återställandet hindras av lag eller statlig föreskrift

Om du väljer ersättningsalternativ *Byggnaden återställs* eller *Annan byggnad uppförs* enligt ovan och återställandet hindras på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet gäller följande:

- återställandetiden förlängs till högst fem år
- du har rätt att uppföra eller anskaffa byggnad för samma ändamål på annan plats

I dessa fall värderas skadan på samma sätt som enligt *Byggnaden återställs* respektive *Annan byggnad uppförs*, dock

- högst till den faktiskt nedlagda kostnaden och
- lägst till det belopp den skulle värderas till enligt *Byggnaden återställs inte*

Referens: se avsnitt E.2.2 "Ersättningsalternativ".

fortsättning på nästa sida

E.2.3 Bestämmelser i specialfall, forts

Återställan-
det hindras
av lag eller
statlig före-
skrift, forts

Får hindret till följd att de kvarstående byggnadsdelarna förlorar i värde, gäller försäkringen också för denna förlust – även om annan byggnad inte anskaffas eller uppförs.

Fördyring: Fördyras återställandet på grund av statliga föreskrifter om hur en byggnad ska utföras betalas även denna fördyring enligt följande:

Statlig föreskrift om	Beloppsbegränsning
Extra värmeisolering	Ingen
Handikappanpassning	Ingen
Övriga åtgärder	50 000 kr

Dispens: Om återställande hindras eller fördyras på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet ska du, om vi begär det, på vår bekostnad begära dispens och överklaga myndighetens beslut.

E.3 Värdering av skada på tomtmark

E.3.1 Ersättningsalternativ

Innehåll

När *tomtmark* skadas finns följande ersättningsalternativ:

- tomtmarken återställs
- annan tomtmark anskaffas
- tomtmarken återställs inte

**Tomtmarken
återställs**

Vid återställande av tomtmark inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomten med rationella metoder och material. Skada på växtlighet värderas till kostnaden för nyplantering, för buskar och träd, dock endast med kostnaden för plantor som normalt saluförs i Sverige.

**Annan tomt-
mark anskaffas**

Om du inom två år anskaffar annan likvärdig tomtmark för samma ändamål, gäller följande; skadan värderas till anskaffningskostnaden minskat med den skadade tomtmarkens värde efter skadan.

Har den anskaffade tomtmarken högre värde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet görs avdrag för detta.

**Tomtmarken
återställs inte**

Om tomtmark inte återställs eller annan tomtmark inte anskaffas värderas skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

fortsättning på nästa sida

E.4 Värdering av skada på lösöre

E.4.1 Grundläggande bestämmelser

Inledning	Nedan följer några grundläggande bestämmelser som gäller vid skada på lösöre. • Vid skada får du ersättning endast om du kan styrka innehavet och värdet av det skadade eller förlorade föremålet. • Värderingen av en skada görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt när du tidigast kan bestämma ditt ersättningsanspråk, dock senast två månader från skadedagen. • Kan skadad egendom repareras värderas skadan till den reparationskostnad som är rimlig (för hushållsmaskin, se E.4.2 "Värderingsgrupper", <i>Värderingsgrupp 3</i>). Reparationskostnaden får aldrig överstiga den ersättning du kan få enligt värderingsreglerna. • Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde, d v s utan hänsyn till dina personliga känslor för föremålet.
------------------	--

E.4.2 Värderingsgrupper

Inledning	Lösöret har ur värderings- och ersättningssynpunkt delats upp i fyra olika värderingsgrupper. Hur lösöret värderas beror på vilken värderingsgrupp föremålet tillhör.
Värderingsgrupp 1	Värderingsgrupp 1 består av • böcker, antikviteter, konstverk och konstföremål • skivor (även CD-skivor) och bandinspelningar • föremål ur värderingsgrupp 4 som ingår i samlingar eller har allmänt samlarvärde Skadan värderas till vad det i den allmänna handeln (t ex butiker och auktioner) kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället. Finns inte likvärdig egendom att köpa i begagnat skick värderas egendomen till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits. Samlingar värderas i sin helhet.
Värderingsgrupp 2	Värderingsgrupp 2 består av • fotografier och film • föremål som du själv gjort för ditt personliga bruk, t ex film- eller skivinspelningar, hemsydda kläder, hemlagad mat och modeller Skada värderas till återanskaffningskostnaden för råmaterialet.

fortsättning på nästa sida

E.4.2 Värderingsgrupper, forts

Värderings- grupp 3

Värderingsgrupp 3 består av *hushållsmaskiner*. Se F.2.7 "Skada på installationer och hushållsmaskiner".

Skada värderas till återställandekostnaden, d v s reparation när så kan ske eller i annat fall utbyte av det skadade föremålet.

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden med 10 % per år räknat för varje helt år som gått sedan hushållsmaskinen första gången togs i bruk. För de första två åren görs inget avdrag. För alla skador, utom sådana som ersätts genom F.2.7 "Skada på installationer och hushållsmaskiner", är avdraget begränsat till 80 %.

Återställer du inte hushållsmaskinen tillämpas avdraget fr o m det år maskinen första gången togs i bruk.

Värderings- grupp 4

Värderingsgrupp 4 består av *alla andra föremål* än de som ingår i värderingsgrupperna 1 – 3.

Egendomen värderas och ersätts med hänsyn till värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Förutsättning för nyprisersättning

Huvudregeln är att vi gör avdrag för ålder m m, men

- om värdeminskningen är mindre än 1/3 av priset för ett nytt likvärdigt föremål *och*
- du återanskaffar motsvarande föremål inom sex månader från vårt besked lämnar vi ersättning med dagens nypris.

Om du har rätt till nyprisersättning men väljer att inte återanskaffa egendomen får du ersättning med 70 % av dagens nypris.

Tabell för avdrag

Vid värdering tillämpar vi nedanstående tabell som visar vad handeln i allmänhet rekommenderar som avdrag per år för några typer av egendom:

Egendom	Avdrag efter första året	Därefter avdrag per helt år
Barnkläder, barnskor och leksaker	35 %	20 %
Glasögon, kläder, skor och stövlar för vuxna	20 %	15 %
Video, radio, TV, kameror, cyklar, fick- och armbandsur	15 %	10 %
Videokameror, telefonsvarare och telefax	20 %	15 %
Skidor (ej snowboard)	15 %	10 %

F. Egendomsskador

Innehåll

Här följer en redogörelse för vilka egendomsskador som täcks av din försäkring och de undantag som finns.

Notera: Se även kapitel B. "Aktsamhetskrav".

F.1 Stöld och skadegörelse

F.1.1 Stöld av byggnad eller tomtmark

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av egendom som är *byggnad* eller *tomtmark* om stölden förövats av någon som inte haft tillåtelse att vistas i det försäkrade huset. Referens: Se D.1 "Byggnad", *Definition* och D.2 "Tomtmark", *Definition*.

F.1.2 Skadegörelse

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller när någon som inte haft tillåtelse att vistas i det försäkrade huset uppsåtligt skadat

- byggnad
- tomtmark
- lösöre inomhus

F.1.4 Stöld i fritidsbostad

Definition

Med *fritidsbostad* avser vi alla byggnader på fastigheten.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld i fritidsbostad som utförts av någon som olovligt tagit sig in. Har gärningsmannen blivit insläppt gäller försäkringen endast om han använt tvång eller hot för att komma in.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte om stölden utförts av någon med en nyckel som han haft tillåtelse att inneha.

fortsättning på nästa sida

F.1.4 Stöld i fritidsbostad, forts

Aktsamhetskrav Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:

När det gäller	ställs följande aktsamhetskrav
dörrar	Alla ytterdörrar ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån.
fönster	Alla fönster ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån om inte någon är hemma och har tillsyn över fritidsbostaden.
nyckel	Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av fritidshuset.
låsbyte	Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till ditt fritidshus måste du omedelbart byta lås. Vi kan ersätta kostnaden för låsbyte om nyckeln förlorats vid inbrott och det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra vart nyckeln går.

Notera: De aktsamhetskrav som anger att fritidsbostaden ska vara låst samt att fönster ska vara stängda och reglade är mycket viktiga. Har sådana krav åsidosatts kan ersättningen sättas ned (minskas).

Nedsättning

Nedsättningens storlek kan påverkas av bl a

- om det finns egendom till högt värde i fritidshuset
- om dyrbar egendom är placerad på ett för tjuven lättillgängligt sätt
- fritidshusets geografiska belägenhet – enslig landsbygd, samhälle, stad

Följande tabell visar hur ersättningen kan sättas ned (minskas) i olika situationer då aktsamhetskraven inte uppfyllts:

Om aktsamhetskraven åsidosatts	blir nedsättningen
men försummelsen är mindre allvarlig	liten eller ingen alls.
och försummelsen är av väsentlig betydelse för skadan	högre än ovan. Du kan t o m bli utan ersättning.

Referens: Övriga bestämmelser för hur ersättningen kan sättas ned (minskas) om aktsamhetskravet inte är uppfyllt finns i M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".

fortsättning på nästa sida

F.1.11 Stöld av och skadegörelse på cykel

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på cykel.
Aktsamhetskrav	Cykeln ska vara låst med av oss godkänt lås.
Nedsättning	Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt kan ersättningen sättas ned (minskas). Storleken på nedsättningen beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Om cykeln varit • <i>oläst</i> blir du vanligtvis utan ersättning • <i>låst</i>, men inte med godkänt lås, blir det vanligtvis nedsättning med 50 % <u>Referens:</u> Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned (minskas) finns i avsnitt M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".
Särskild självrisk	Självrisk är 25 % av skadebeloppet, men lägst grundsjälvrisk.

F.2 Andra egendomsskador än stöldskador

F.2.1 Brand och liknande

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för följande skadehändelser: • Skada genom eld som kommit lös • Skada genom explosion • Skada genom blixn • Plötslig skada av sot • Skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för följande skadehändelser: • Explosionsskada vid sprängningsarbete • Skada genom sot från levande ljus • Skada som består i enbart glöd- eller svedskada

F.2.2 Läckage

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut från • ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten) • anordning ansluten till ovan angivna system, t ex tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank och simbassäng • invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning (spillvattenledning)
----------------------------	---

fortsättning på nästa sida

F.2.2 Läckage, forts

- Försäkringen gäller, forts**
- badrum, duschrum, tvättstuga eller annat utrymme inomhus som har golvbrunn och försetts med vattentät våtrumsbeklädning enligt vid tiden för uppförandet eller reparationen gällande byggregler/branschregler
 - kyl eller frys vid fel på dessa eller vid strömavbrott
 - vattensäng och akvarium; även skada på fiskar och växter ersätts
 - oljefylld radiator samt brandsläckare

- Försäkringen gäller inte**
- Försäkringen gäller inte för
- den våtisolering med tillhörande ytskikt (t ex kakel) eller våtrumsbeklädning som läcker och orsakat skada,
 - skada genom utströmning från dränerings- och dagvattensystem eller stuprör (annat än som sägs ovan)
 - skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommit ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning, se dock F.2.3 "Översvämning"
 - skada på den installation eller anordning som läckt, se dock F.2.7 "Skada på installationer och hushållsmaskiner"

Försäkringen gäller inte för kostnaden för den utströmmade vätskan.

Särskild självrisk

Tabellen nedan visar självrisken på byggnad vid läckageskada:

Om skadan orsakats av	är självrisken
frysning	10 % av skadebeloppet, lägst 3 000 kr och högst 10 000 kr
annan anledning	3 000 kr

F.2.3 Översvämning

- Försäkringen gäller**
- Försäkringen gäller för skada på byggnad och lösöre när
- vatten strömmar från markytan direkt in i huset genom ventil, fönster eller dörröppning eller
 - vatten tränger upp ur avloppsledning inomhus
- och detta beror på
- skyfall (regn med en intensitet av minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn)
 - snösmältning
 - stigande sjö eller vattendrag

fortsättning på nästa sida

F.2.3 Översvämning, forts

Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för • skada på simbassäng, båthus, sjöbod, badhytt eller växthus • skada på egendom som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt eller växthus
Särskild självrisk	Självrisken är 10 % av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor vid skada på byggnad.

F.2.4 Dammbrott

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada till följd av dammbrott. <u>Undantag:</u> Skada som direkt eller indirekt orsakas av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion. Självrisken är 10 % av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor vid skada på byggnad och tomtmark.
----------------------------	--

F.2.5 Naturskador

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada av • jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan) • jordskred, jordras, bergras • lavin • vulkanutbrott <u>Begränsning:</u> Sprickor i byggnad ersätts endast om de avsevärt minskar funktionsdugligheten.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för • skada på byggnad orsakad av sättning i mark eller grund • skada på byggnad eller tomtmark om jordskred, jordras, bergras eller lavin orsakats av - sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete - gruvdrift eller uppläggning av jord eller stenmassor - vatten- eller vågerosion

fortsättning på nästa sida

F.2.6 Storm, hagel och snötryck

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada på byggnad, uthus på annans mark och lösöre inomhus som är en oundviklig följd av att byggnaden skadats genom • storm (minst 21 meter per sekund) <u>Begränsning:</u> Revetering, puts och skorstensbeklädning ersätts endast om den skadats av föremål som blåst omkull eller ryckts loss av storm • flaggstång eller träd som blåser omkull vid lägre vindstyrka • hagel • snötryck som orsakar att yttertak på bostadshus bryter samman och/eller att dess bärande stomme knäcks
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för skada • på simbassäng, båthus, sjöbod, badhytt eller växthus • på egendom som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt eller växthus • som består i eller orsakats av att altantak, balkongtak eller liknande tak brutit samman och/eller dess bärande stomme knäckts av snötryck • som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter
Aktsamhetskrav	Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav: För snötryck gäller att du ska förebygga och förhindra skada genom att se till att taket blir skottat om snömängden blir hotande stor. <u>Referens:</u> Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned (minskas) om aktsamhetskravet inte är uppfyllt finns i M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".

F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner

Definition	Med <i>hushållsmaskin</i> menar vi maskin för • klädvård, disk och städning • förvaring och tillagning av livsmedel • luftrening och -fuktning
Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada på • hushållsmaskin • maskinell utrustning till simbassäng eller brunn • installation för vatten, värme, avlopp (spillvatten), ventilation, gas och elektricitet Installationen ska tillhöra dig och vara avsedd för det/de hus som anges i försäkringsbrevet.

fortsättning på nästa sida

F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner, forts

Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för • skada på installation inom huset, som är äldre än 15 år, om orsaken är korrosion eller annan åldersförändring • skada orsakad av korrosion eller annan åldersförändring utanför eller utanpå huset • skada på simbassäng eller brunn • skada på belysningsarmatur, dränerings- och dagvattensystem, tak, takränna, stuprör, skorsten, murverk eller kakelugn • skada som uppstår direkt eller indirekt genom sprängningsarbete, översvämning eller vatten som trängt in i huset, se dock F.2.3 "Översvämning" • kostnad för upptining eller rensning av ledning • skada som inte inverkar på installationens eller hushållsapparatens funktion utan enbart består i skönhetsfel.
Särskild självrisk	Vid skada orsakad av frysning är självrisken på byggnadstillbehör 10 % av skadebeloppet, lägst 3 000 kronor och högst 10 000 kronor.

F.2.8 Livsmedel i frys

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada på livsmedel i frys som orsakats av temperaturförändring vid strömavbrott eller fel på frysen.
----------------------------	---

F.2.9 Skada orsakad av fordon

Trafikolycka	Försäkringen gäller för skada på byggnad vid trafikolycka med fordon som omfattas av trafikskadelagen Försäkringen gäller inte för skada på byggnad om skadan är ersättningsbar genom trafikförsäkringen
Flygplan som störtar	Försäkringen gäller för skada orsakad av att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner.

F.2.10 Skada på glasrutor

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller när rutor av glas eller plast i såväl fönster som dörrar i huset har gått sönder.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för skada • på isolerglas som endast består i att rutorna blivit otäta • på glas i växthus • som uppstått genom byggnads- eller sprängningsarbete

fortsättning på nästa sida

F.2.11 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada på byggnad och lösöre orsakad av vilda djur och fåglar som tagit sig in i bostadshus.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för skada orsakad av: • råttor och möss • andra insekter än bin och getingar

F.2.12 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad

Försäkringen gäller	På samma sätt som försäkringen gäller för <i>byggnad</i> gäller den också för arbetsbodar, verktyg och material som är avsett att ingå i huset under den tid det är under uppförande, om- eller tillbyggnad. Förutsättningen är att du själv ska äga huset när det är färdigbyggt. Om din försäkring omfattar lösöre och lösöret förvaras på annan plats under byggnadstiden gäller försäkringen för skador på lösöret även på den adressen. <u>Begränsningar:</u> • Vid stöld av verktyg och material gäller försäkringen endast om stölden skett genom <i>inbrott i låst utrymme</i>. • Försäkringen gäller inte för skada enligt F.2.2 "Läckage" eller F.2.7 "Skada på installationer och hushållsmaskiner" <i>innan rörsystemen har provats och godkänts</i>.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för • stormskada på verktyg och material som finns utomhus • skadegörelse på arbetsbodar, verktyg och material
Ansvarsförsäkring	Ansvarsförsäkringen gäller också för dig som byggherre när du utför byggnadsarbete för egen räkning. <u>Referens:</u> Kapitel G. "Ansvarsförsäkring".
Särskild självrisk	För skada orsakad enligt F.2.6 "Storm, hagel och snötryck" är självrisken 4 000 kronor, om huset inte hunnit få hela och täta väggar och tak.

F.2.13 Merutgifter och hyresbortfall

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för <i>merutgifter och hyresbortfall</i> under längst ett år från skadedagen, när det fritidshus som anges i försäkringsbrevet blir helt eller delvis obrukbart till följd av sådan skada som omfattas av kapitel F. "Egendomsskador". Avdrag görs för inbesparade utgifter, för t ex uppvärmning och belysning. Ersättning betalas för nödvändiga och skäligen merutgifter. <u>Begränsning:</u> När det gäller hyresbortfall får du ersättning med högst det belopp som du enligt lag är skyldig att minska hyran med.
----------------------------	--

fortsättning på nästa sida

F.3 Miljöskada

F.3.1 Oljeskada på tomtmark

Definition	Med tomtmark avser vi - utöver den definition som anges under D.2 Tomtmark- även grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö eller annat vattenområde.
Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för skada på tomtmark orsakad av olja som oberäknat strömmat ut ur den till fritidshuset anslutna oljetanken. Vid sådan skada gäller försäkringen även för förlusten av oljan.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för • skada på den tank varifrån utströmningen skett, se dock F.2.7 "Skada på installationer och hushållsmaskiner" • skada som är en följd av normalt och beräknat spill • skada som kan ersättas genom F.2 "Andra egendomsskador än stöldskador", G "Ansvarsförsäkring" eller enligt reglerna i trafikskadelagen.
Högsta ersättningsbelopp	Högsta ersättningsbelopp för oljeskada på tomtmark är – med ändring av vad som anges i D.2 "Tomtmark" – 570 000 kronor.

G. Ansvarsförsäkring

Innehåll	Detta kapitel beskriver hur försäkringen gäller om du krävs på skadestånd.
Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för dig som ägare av den försäkrade fritidsfastigheten i din egenskap av privatperson och alltså inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. Försäkringen gäller när någon, som inte omfattas av samma försäkring som du, kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som kan omfattas av försäkringen och som du orsakat under försäkrings-tiden. <u>Begränsningar:</u> När det gäller jordbruksfastighet omfattar försäkringen endast ansvar för dig som ägare till det bostadshus du bor i.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte • till den del du tagit på dig ansvar utöver gällande skadeståndsrätt • för skada på egendom som du hyrt, lånat, bearbetat eller reparerat • skada som uppstått i samband med att du utfört straffbar uppsåtlig gärning
Dina åtgärder	Om du krävs på skadestånd ska du anmäla kravet till oss så snart som möjligt. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar, annars blir domen inte bindande för oss.
Våra åtgärder	Om du krävs på ersättning för en skada som överstiger grundsjälvriskens och som omfattas av försäkringen • utreder vi om du är skadeståndsskyldig • förhandlar vi med den som kräver skadestånd • för vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnaderna • betalar vi det skadestånd som du är skyldig att betala
Högsta ersättningsbelopp	Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kronor. Detta gäller även om • flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga • flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle

H. Rättsskyddsförsäkring

Innehåll	I detta kapitel beskrivs de bestämmelser som gäller för rättsskydd.
----------	---

H.1 Allmänt

Försäkringen gäller	För att försäkringen ska gälla krävs att • <i>tvisten</i> omfattas av försäkringen, se avsnitt H.2 "Tvist" • du företräds av ett <i>ombud</i> i tvisten, se avsnitt H.3 "Ombud"
Var försäkringen gäller	Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat inom Norden.
Vem försäkringen gäller för	Försäkringen gäller för dig som ägare av den fritidsfastighet som anges i försäkringsbrevet i din egenskap av privatperson.
När ska du ha haft försäkring	• Rättsskydd kan beviljas om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och har gällt under en sammanhängande tid av två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss – om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag så får du tillgodoräkna dig den. • Rättsskydd kan beviljas för tvist som uppkommer innan försäkringen varit gällande i två år om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft. • Om din försäkring upphört på grund av att försäkringsbehovet upphört kan du ändå beviljas rättsskydd under förutsättning att försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.
Preskription	Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt du anlitar ombud, se även M.11 "Preskription".
Återkrav	I den mån ersättning lämnats genom försäkringen övertar vi din rätt att kräva ersättning från motparten.

H.2 Tvist

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för tvist som kan prövas av tingsrätt, fastighetsdomstol, Statens VA-nämnd, i miljödomstol enligt 20 kap 2 § p.6 Miljöbalken, hovrätt eller Högsta domstolen. Med tvist avses inte brottmål. <u>Begränsningar:</u> • Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans (t ex skiftesman, kronofogdemyndighet, arrende- eller hyresnämnd) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.
---------------------	---

fortsättning på nästa sida

H.2 Tvist, forts

Försäkringen gäller, forts	• I tvist angående uppförande av byggnad betalas endast kostnader som uppkommer efter avtalad garantitids utgång. Denna begränsning gäller inte om entreprenören vägrar fullgöra sina kontraktsevenliga skyldigheter efter slutbesiktning.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för tvist 1. som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket i rättegångsbalken (s k småmål, d v s tvister där värdet av vad som yrkas understiger ett halvt basbelopp). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet. 2. som har något samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. 3. som gäller pantsättning, borgensåtagande eller liknande åtagande av dig till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet. 4. som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning. 5. som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom. 6. som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning som leder till att du misstänks eller åtalas för brott som kräver uppsåt för straffbarhet. 7. om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad.

H.3 Ombud

Inledning	För att försäkringen ska gälla måste du företräddas av ett ombud i tvisten.
Krav på ombud	Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till din bostadsort och ärendets natur. Ditt ombud ska vara • advokat eller jurist anställd på advokatbyrå eller • annan lämplig person Prövningen enligt andra punkten ovan av ombuds lämplighet görs av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

H.3 Ombud, forts

Prövning av arvode	Ett ombud vars lämplighet har prövats av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd måste förbinda sig att godta nämndens prövning av arvode och kostnader i ärendet. När det gäller ombud som är advokat har vi rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av arvode och kostnader.
Tvist utomlands	I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

H.4 Kostnader

Försäkringen gäller	Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäliga och du inte kan få dem betalda av motparten: • Ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen. • Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud. • Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande. • Expeditionskostnader i domstol. • Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter prövning av tvisten. • Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats. <u>Begränsning:</u> • Om domstol har prövat ombudsarvodet i ärendet betalar vi högst utdömt arvode. • Ersättning lämnas inte om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten. • Ersättning lämnas inte om skadestånd till försäkrad får anses innefatta även kompensation för hans advokatkostnader.
----------------------------	--

fortsättning på nästa sida

H.4 Kostnader, forts

Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte kostnader • för eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad • för verkställighet av dom, beslut eller avtal • för merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud • för ersättning till skiljemän • i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (s k pilotmål)
---------------------------------	--

H.5 Självrisk, högsta ersättningsbelopp och betalningsregler

Självrisk	Självrisken är 20 % av kostnaderna, men lägst grundsjälvrisken.
Högsta ersättningsbelopp	Vi betalar vid varje tvist högst 100 000 kronor. Endast <i>en</i> tvist anses föreligga om • du och annan försäkrad står på samma sida • om flera tvister avser samma angelägenhet • yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter • flera tvister, med en eller flera motparter, uppstår som direkt eller indirekt följd av en fastighetsöverlåtelse. Således kan en tvist anses föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund. Om rättsskydd beviljas enligt den sista punkten i H.1 "Allmänt", <i>När ska du ha haft försäkring</i>, tillämpas i stället den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande fritidshusförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.
Betalningsregel	Ersättning betalas till ditt eget ombud för dina egna ersättningsbara kostnader när ärendet slutredovisats till den del ersättningen inte har betalats till motparten efter verkställighet av dom eller liknande. Om du blir eller kan bli ersättningsskyldig till flera, har vi rätt att fördela återstående försäkringsersättning.
Ersättning à conto	Ersättning à conto förutsätter särskild prövning. Vi åtar oss utbetalning högst en gång var sjätte månad.

K. Tilläggsförsäkringar

Innehåll

Här följer en redogörelse av våra tilläggsförsäkringar. De ska särskilt anges i ditt försäkringsbrev för att gälla. Om inget annat anges gäller reglerna i kapitel A-F och M.

K.5 Småbåtsförsäkring

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada eller förlust genom plötslig och oförutsedd händelse på de båtar och segelbrädor som du äger och som endast är avsedda för privat bruk. Båten får ha en motorstyrka på högst 10 hkr och/eller en segelyta om högst 10 m². I försäkringen ingår också utrustning avsedd för båten.

Försäkringen gäller i Norden.

Begränsning: Bockar, vaggor, stöttor och täckningsmaterial ersätts bara vid brandskada och med sammanlagt högst 5 000 kronor.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för

- båtar äldre än 30 år
- uthyrningsbåtar, modellbåtar, plastade träbåtar, alla slags vattenscooters, eller husbåtar
- skada uppkommen under tävling
- skada orsakad av nederbörd, frost, is, mögel eller djur
- skada som endast består i nedsmutsning, missfärgning eller repor i båtens ytskikt
- skada enbart genom att batterisyra runnit ut
- skada på enbart motor och backslag till följd av
 - felaktig hantering, skötsel, reparation eller bristande underhåll
 - vatten eller fukt i dessa
 - felaktigt bränsle, bristande smörjning
 - kortslutning, överhettning, materialfel
 - igensatta vattenintag och ledningar
- skada på eller förlust av utombordsmotor eller mast som tappats eller lossnat eller glidit loss från båten.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 40 000 kr. För segelbräda är högsta ersättningsbeloppet 20 000 kr per bräda, sammanlagt högst 40 000 kr.

Utöver högsta ersättningsbeloppet gäller försäkringen för

- provisorisk reparation som varit nödvändig för att rädda båten ur uppenbart nödläge

fortsättning på nästa sida

K.5

Småbåtsförsäkring, forts

Högsta ersättningsbelopp, forts

- skälig verifierad kostnad för nödvändig bärgning och för förflyttning av båten från haveriplatsen till av oss godkänd reparationsplats eller annan plats.

Aktsamhetskrav

Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:

Du måste följa de säkerhetsföreskrifter som gäller på uppläggningsplatsen.

När det gäller	ska följande aktsamhetskrav iakttas
Båten	- ska vara i sjövärdigt skick och ägnas normalt underhåll och tillsyn samt hållas länsad. - När båten är förtöjd ska den klara vind och sjö som kan förekomma på platsen. - När båten är uppställd på land ska det vara på betryggande avstånd från sjön med hänsyn till svallsjö och extremt högvatten samt ändamålsenligt surrad och stöttad. - När båt förvaras på släpfordon skall detta vara låst med av oss godkänt kulkopplingslås, fastlåst med kätting och hänglås lägst klass 2 eller inlåst i utrymme som endast du disponerar.
Utombordsmotor	- som är monterad på båten ska vara låst vid båten med av oss godkänt motorlås/låsanordning. - som inte är monterad på båten ska förvaras i låst utrymme som endast du disponerar. - Vid vinterförvaring på land ska utombordsmotor förvaras i annat låst utrymme än i eller på båten.
Båttillbehör	- ska vara fast monterade, förvaras inlåsta i båten eller vara inlåsta i annat utrymme som endast du disponerar.
Segelbrädan	- ska förvaras i låst utrymme eller låst på specialtillverkat takräcke som är fastlåst på bilen eller på annat sätt förvaras betryggande.

Referens: Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned (minskas) om aktsamhetskraven inte är uppfyllda finns i avsnitt M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".

fortsättning på nästa sida

K.5 Småbåtsförsäkring, forts

Värderings- och ersättningsregler

Vi har rätt att avgöra om båten ska repareras, om den ska ersättas med likvärdig båt eller om skadan ska betalas kontant.

Vid *totalskada* får du ersättning med båtens marknadsvärde omedelbart före skadan, d v s anskaffningskostnaden för en likvärdig båt.

Vid *delskada* görs åldersavdrag från dagens nyanskaffningsvärde för motsvarande delar eller utrustning enligt nedanstående tabell.

Tabell för åldersavdrag

Denna tabell visar hur åldersavdrag görs enligt reglerna för delskada ovan:

Del	Antal år utan avdrag	Därefter minskning per år	Max avdrag
Komplett motor, backslag • de följande tre åren • därefter	2 år	10% 5%	80%
Delar till motor, backslag • de följande tre åren • därefter	2 år	10% 5%	50%
Mast och rigg	2 år	4%	50%
Segel av kevlar, mylar eller liknande kolfibermaterial	1 år	30%	90%
Elektroniska instrument och radioutrustning	2 år	10%	80%
Kapell, sufflett, batteri	2 år	15%	80%
Övrig utrustning	2 år	20%	80%

Ansvar och rättsskydd

Försäkringen omfattar ansvar och rättsskydd för dig som ägare, brukare eller förare av den försäkrade båten. De undantag i G. "Ansvarsförsäkring" och H. "Rättsskyddsförsäkring" som säger annat gäller således inte. I övrigt gäller försäkringen enligt villkoren för G. "Ansvarsförsäkring" och H. "Rättsskyddsförsäkring".

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

L. Skadeinsekter

Innehåll Här följer en redogörelse för det skydd mot skadeinsekter som finns.

L.1 *Sanering mot bostadsohyra*

Försäkringen gäller	Försäkringen gäller för sanering mot ett antal skadedjur, sk fullservice-avtal, som omfattar vägglöss, kackerlackor, mjölbaggar, brödbaggar, plattbaggar, pälsänger, fläskänger, silverfisk, gråsuggor, tvesstjärtar, mal, loppor, myror, getingar och andra bostadsinsekter som kan utgöra sanitär olägenhet samt råttor och möss inom bostadshuset.
Vi förmedlar kontakt	Om du upptäcker ohyra i bostadshuset ska du kontakta oss. Vid behov förmedlar vi då kontakt med det företag som utför saneringen.
Självrisk	Saneringsåtagandet gäller utan självrisk.

L.2 *Husbocks- och hästmyreförsäkring*

När försäkringen börjar gälla	Försäkringen börjar gälla sex månader efter avtalets begynnelse, om vi inte vid besiktning dessförinnan funnit att vi inte kan acceptera försäkringen. Om huset är högst tre år vid nyteckningstillfället och endast nytt virke använts vid uppförandet börjar försäkringen gälla redan vid avtalets början. Om huset är byggt med begagnat virke gäller försäkringen först sedan vi särskilt godkänt huset.
Försäkringen gäller	Försäkringen gäller om hus som anges i försäkringsbrevet angrips av husbock eller hästmyror. Du får ersättning för sanering samt för reparation om sådan behövs. <u>Begränsning:</u> Om skada inträffat innan försäkringen börjat gälla, får du ersättning för saneringskostnaden men inte för reparationskostnader.
Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för reparationskostnad vid angrepp på fukt- eller rötskadat virke.
Besiktning	Vi har rätt att besiktiga hus som är försäkrat. Du måste då se till att vår personal får tillträde för besiktning.
Premiebetaling	Premien för försäkringen ska betalas vid avtalets början. Skulle det visa sig att vi inte kan acceptera försäkringen betalar vi tillbaka premien.

L.2 Husbocks- och hästmyreförsäkring, forts

Aktsamhetskrav	Vid uppförande av hus eller vid reparation, om- eller tillbyggnad får du inte använda virke som är eller kan misstänkas vara angripet av husbock, hästmyror eller övriga träskadeinsekter. När du upptäcker angrepp av husbock eller hästmyror måste du genast meddela oss. <u>Referens:</u> Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned (minskas) om aktsamhetskraven inte är uppfyllda finns i avsnitt M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".
Vid sanering	Du måste underlätta för sanerings- och reparationspersonal genom att flytta lösöre som kan vara i vägen.
Självrisk	Försäkringen gäller utan självrisk.

L.3 Skadedjursavtalet

Vad avtalet gäller	För saneringsavtalet svarar Anticimex AB. Åkerbo Härads Brandstodsbolag förmedlar endast avtalet mellan Dig och Anticimex. Avtalet omfattar bostadshus och därtill hörande garage och/eller förrådsbyggnad. Anticimex åtar sig under den tid avtalet gäller, i enlighet med myndigheternas föreskrifter, bekämpning av: BOSTADSOHYRA päsänger, fläskänger, mjölbaggar, plattbaggar, brödbaggar, kackerlackor och vägglöss ANDRA BOSTADSSKADEINSEKTER silverfisk, mal, myror, loppor, löss, gråsuggor, tvestjärtar, getingar och andra bostadsinsekter som kan utgöra sanitär olägenhet TRÄSKADEINSEKTER strimmig trägnagare, mjuk trägnagare, praktbagge, plintbagge och blåhjon GNAGARE råttor och möss Anticimex åtar sig därutöver att på din begäran företa okulär besiktning mot röta och mögel samt hjälp med råd och anvisningar om åtgärder mot sådana angrepp. För bekämpning av andra insekter än de som nämnts här ovan, liksom för bekämpning av insekter i lokal som används för rörelse av något slag, måste du betala särskild avgift. Anticimex förbinder sig att såvitt möjligt inte använda sådana behandlingsmetoder som gör det nödvändigt att utrymma bostaden.
---------------------------	---

fortsättning på nästa sida

L.3**Skadedjursavtalet, forts****Vad avtalet gäller, forts**

Begränsningar: I saneringsavtalet ingår inte byggtekniska åtgärder, t ex upptagning av väggar, golv eller tak eller deras ytskikt. Efter särskild överenskommelse åtar sig Anticimex dock att på din bekostnad låta utföra sådana åtgärder.

Anticimex åtar sig att sanera bara om huset vid den tidpunkt då avtalet började gälla, såvitt du kände till eller bort känna till, var fritt från sådana insekter som avtalet gäller för.

När du upptäckt skadedjur i huset måste du omedelbart anmäla detta till Anticimex. Om du har uthyrt ska du också ange i avtalet med hyresgästen att han är skyldig att meddela sådan upptäckt.

Vid sanering ska du tillse att Anticimex personal får tillträde för inspektion och bekämpningsåtgärder.

Har du inte följt ovanstående anvisningar får du själv svara för de extra kostnader som därigenom kan uppkomma för Anticimex.

Undantag: I avtalet ingår inte sanering mot träskadeinsekter i hus som varit ekonomibyggnad eller uthus i lantgård av något slag.

Reklamation: Vill du anmärka på Anticimex saneringsåtgärder ska du skicka en skriftlig reklamation till Anticimex inom skälig tid, normalt 14 dagar efter vidtagandet av den åtgärd som anmärkningen gäller.

Självrisk

Avtalet gäller utan självrisk

M. Allmänna Bestämmelser

Innehåll	För din försäkring gäller reglerna i <i>Konsumentförsäkringslagen</i> . Här följer en redogörelse av några regler i denna lag.
----------	--

M.1 Tillämplig lag

Svensk lag	För den här försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna för försäkringsavtalet finns i <i>Konsumentförsäkringslagen</i> .
Vid tvist	Twist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

M.2 Försäkringstiden

Giltighetstid	Försäkringen gäller fr o m den dag som anges på försäkringsbrevet. Tecknar du försäkringen samma dag som den ska träda i kraft, gäller den inte förrän efter det klockslag då du tecknade försäkringen.
Uppsägning av försäkringen	Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden, och därmed få tillbaka den del av premien som avser återstående försäkringstid, om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat. Att det försäkrade föremålet förstörts genom sådan skadehändelse som omfattas av försäkringen grundar inte någon uppsägningsrätt. Vi kan också säga upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana speciella skäl som anges i <i>Konsumentförsäkringslagen</i>.

M.3 Räddningsåtgärder

Hindra eller begränsa	När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa måste du försöka hindra eller begränsa skadan. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för sådan åtgärd om du inte har rätt till ersättning från annat håll.
Nedsättning	Underlåter du att vidta räddningsåtgärder kan ersättningen för skadan sättas ned (minskas) med ett särskilt avdrag, se avsnitt M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".

fortsättning på nästa sida

M.4 Vid skada

Anmälan, intyg m m	Du ska anmäla skada till oss så snart som möjligt. Tänk också på att • stöld ska polisanmälas och polisrapport skickas till oss • du måste lämna oss specificerat krav på ersättning samt ge oss de upplysningar och handlingar – t ex inköpskvitton, intyg – som vi behöver för att reglera skadan. • du är skyldig att upplysa oss om det finns någon annan försäkring som gäller för samma skada. Du har i sådana fall inte rätt till högre ersättning än som sammanlagt svarar mot skadan. • skadade föremål ska behållas så att vi får möjlighet att göra besiktning. Du är skyldig att medverka till besiktning av såväl skadad som oskadad egendom. • reparation får ske endast efter vårt godkännande. <u>Referens:</u> Angående preskriptionsregler, se avsnitt M.11 "Preskription".
Nedsättning	Om du inte fullgör dina skyldigheter enligt ovan kan ersättningen för skadan sättas ned (minskas) med ett särskilt avdrag, se avsnitt M.8 "Nedsättning av försäkringsersättning".
Skade-registrering	Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

M.5 Krigsskador

Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror inom Sverige.
---------------------------------	---

M.6 Atomskador och skador orsakade av dammbrott

Atomkärn-process	Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.
Dammbrott	Försäkringen omfattar inte, utöver vad som sägs i avsnitt F.2.4 "Dammbrott", skador som direkt eller indirekt orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.
Speciella fall då försäkringen gäller	För <i>rättsskydd</i> , enligt kapitel H. "Rättsskyddsförsäkring", gäller försäkringen dock vid skada som orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

fortsättning på nästa sida

M.7 Force Majeure

Försäkringen gäller inte	Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av • krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror • myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse
---------------------------------	---

M.8 Nedsättning av försäkringsersättning

Innehåll	I vissa fall kan din försäkringsersättning minskas på grund av att du inte fullföljt dina skyldigheter enligt villkor och lag. Här följer en redogörelse för dessa situationer.
-----------------	---

Oriktiga uppgifter m m	Har du lämnat oss felaktiga uppgifter när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktiga uppgifter, kan ersättningen sättas ned, d v s minskas med ett särskilt avdrag. Detsamma gäller om du inte uppfyllt kraven i M.3 "Räddningsåtgärder" och M.4 "Vid skada".
-------------------------------	---

Flyttar du till annan fritidsbostad måste du anmäla flyttningen till oss inom 14 dagar. Annars riskerar du avdrag på ersättningen vid skada om premien på den nya adressen är högre.

Hur stor nedsättningen blir beror på omständigheterna, bl a försummelsens betydelse för skadan. Vanligtvis är avdraget 10 % av ersättningen, lägst 1 000 kronor.

Åsidosättande av aktsamhetskrav	Har du inte följt de aktsamhetskrav som anges i villkoren, kan ersättningen sättas ned, d v s minskas. Nedsättningens storlek beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bl a försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.
--	--

När det gäller	så
allvarlig eller upprepad försummelse	kan du bli utan ersättning
mindre försummelse	blir nedsättningen liten eller ingen alls

Notera: Med dig jämställs annan som

- handlat med ditt samtycke
- i ditt ställe eller tillsammans med dig haft tillsyn över försäkrad egendom
- har väsentlig ekonomisk gemenskap med dig beträffande den försäkrade egendomen, t ex make

M.8 Nedsättning av försäkringsersättning, forts

Framkallande av försäkringsfallet

Har du framkallat försäkringsfallet kan ersättningen utebli eller minskas enligt tabellen:

Om du framkallat försäkringsfallet med	så
uppsåt	får du ingen ersättning för egen del
grov vårdslöshet	kan ersättning utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till din vårdslöshet och omständigheterna i övrigt. Detta gäller inte ersättning som avser skadestånd.

Notera: Med dig jämföras annan som

- handlat med ditt samtycke
- har väsentlig ekonomisk gemenskap med dig beträffande den försäkrade egendomen, t ex din make

Psykiskt abnorma och barn

Ingen nedsättning görs om aktsamhetskrav åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats med uppsåt av någon som var

- i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken
- under 12 år

Däremot kan den som kan anses ha samtyckt till handlandet få sin ersättning nedsatt (minskad).

Oriktiga uppgifter vid skaderegleringen

Har du, i samband med skada, lämnat oriktiga eller undanhållit uppgifter som har betydelse för din rätt till ersättning och detta skett uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet, kan ersättningen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

M.9 Om det blir tvist om värdet

Värdet på lösöre eller tomtmark

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på lösöre eller på tomtmark ska – om vi inte enats om annat förfarande – uttalande begäras av en värderingsman auktoriserad av svenska handelskammaren. Denne ska tillämpa villkorens värderingsregler.

Din kostnad för sådan värdering är 1 000 kronor plus 10 % av överskjutande belopp, dock högst hälften av arvudet till värderingsmannen. Skulle värderingsmannen komma till högre belopp än vad vi erbjudit, står vi för hela värderingskostnaden.

M.10 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi rätten att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

M.11 Preskription

Preskriptionsregler

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Notera: För ett förtydligande hur preskriptionsregeln gäller vid rättsskydd, se avsnitt H.1 "Allmänt", *Preskription*.

M.12 Dröjsmålsränta

Dröjsmålsränta Skulle det, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Dröjsmålsräntan beräknas enligt räntelagen. Beror dröjsmålet på att vi väntar på polisutredning eller värdering får du ränta enligt Riksbankens referensränta.

Begränsning: Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 100 kronor.

M.13 Dubbelförsäkring

Dubbel-försäkring

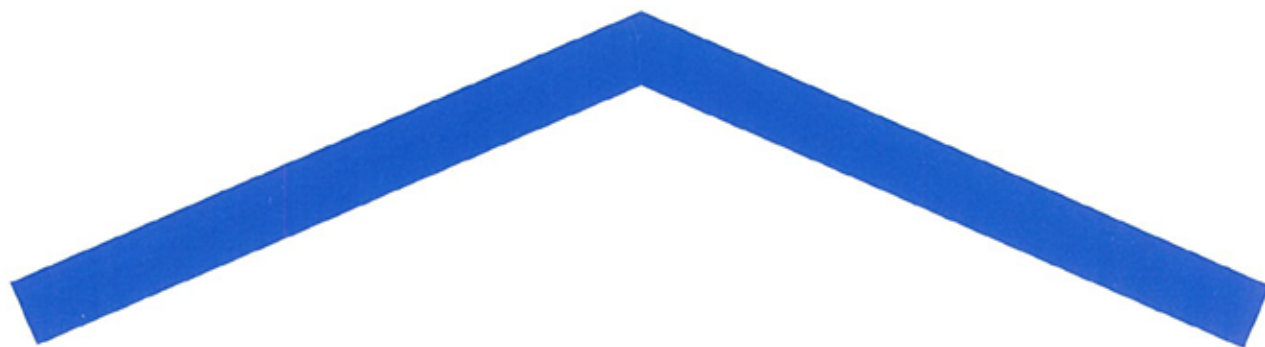
Om försäkrat intresse även omfattas av annan försäkring och det i den andra försäkringen finns förbehåll vid dubbelförsäkring gäller samma förbehåll i denna försäkring.

M.14 Personuppgiftslagen (PuL)

Information om Personuppgiftslagen	Vi behandlar sådana personuppgifter om dig som är nödvändiga för att fullgöra våra åtaganden enligt tecknade försäkringar. Uppgifter kan lämnas ut till andra bolag som vi samarbetar med. Uppgifterna används bl a för att teckna och administrera avtal och för att fullgöra avtal och rättsliga skyldigheter.
---	---

M.15 Leverantörsgaranti

Leverantörs- garanti	För skada som leverantör eller annan ansvarar, enligt garanti eller liknande åtagande, får du ersättning bara om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.
---------------------------------	---

Så här släcker du bränder i hemmet:

Trä, papper och tyg

släck med vatten eller handbrandsläckare.

Fett, gas, brandfarliga vätskor

kväv elden eller använd pulversläckare.

*OBS! Om det börjar brinna i fett/olja försök **absolut** inte att släcka med vatten som då istället har motsatt verkan och orsakar explosion.*

Elapparater

börja med att dra ut kontakten eller stäng av via strömbrytare, släck elden med vatten eller handbrandsläckare.

Viktigt telefonnummer när något händer:

SOS Larmnummer: 112

För ansvar, rättsskydd och småbåtsförsäkring svarar Länsförsäkringar Bergslagen.

Åkerbo Härads Brandstodsbolag

ÖMSESIDIGT AV ÅR 1865

Viby gård, 732 95 Arboga, Tfn 0589-169 90

